

Toplumsal Değişim Açısından Üniversite-Kent Etkileşimi ve Algısı: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği

University-City Interaction and Perception in Terms of Social Change: The Case of Bülent Ecevit University

Hasan SANKIR, Şebnem SANKIR

ÖZ

Küreselleşmenin etkileri ve bilişim teknolojisi alanında meydana gelen gelişmeler ile birlikte üniversitelerin rolü giderek farklılaşmaktadır. Üniversiteler bilimsel faaliyetler ve eğitim gibi temel işlevlerinin yanı sıra yerel, bölgesel ve küresel dinamikleri de içeren yeni ve farklı rolleri üstlenmektedirler. Günümüzde üniversiteler buldukları bölgelerde kültürel ve sosyal sermayenin oluşturulmasına, ekonomik kapasitenin artırılmasına ve çevresel gelişimin sağlanmasına katkı sunarak toplumsal değişimin ana aktörlerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu anlamda üniversiteler buldukları bölgenin/kentin kalkınmasında anahtar rol üstlenen sosyal aktörler olarak görev yapmaktadır. Üniversitelerin katkıları sonucunda bölge/kent halkı ile bir etkileşim gerçekleşmekte ve sonucunda organik bir bağ ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde üniversitelerin sayısının artmasıyla birlikte kent-üniversite etkileşimi konusuna ilgi de giderek artmaktadır. Bununla beraber literatüre bakıldığında bu yönde gerçekleştirilen çalışmaların henüz az sayıda olduğu görülmektedir. Bu anlamda çalışmamızın amacı üniversitenin kentle etkileşiminin ve Zonguldak'a yönelik ekonomik, sosyal ve kültürel katkılarının kent halkı tarafından nasıl algılandığının ortaya konulmasıdır. Bu amaçla nitel ve nicel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Nicel çalışmada 844 katılımcıya 77 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Nitel çalışmada ise, kentte faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri, basın kuruluşları, odalar, yerel yönetimlerden oluşan kent temsilcileriyle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda Bülent Ecevit Üniversitesi ve Zonguldak halkı arasında karşılıklı ve güçlü bir etkileşim olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca üniversitenin kentin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişim süreci üzerinde etkili olan önemli aktörlerden biri olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda Zonguldak halkı üniversitenin kente yönelik olumlu bir etki yarattığını düşünmektedir.

Anahtar Sözcükler: Üniversite algısı, Sosyo-ekonomik değişim, Sosyo-kültürel değişim, Üniversite-kent etkileşimi

ABSTRACT

The role of universities in the global world is becoming more diverse with the developments in information technology and the acceleration of globalization. Universities undertake new and different roles including local, regional and global dynamics besides their basic functions such as training and scientific activities. At the present time, universities stand out as the main actors of social change by contributing to environmental development, increasing economical capacity and building up cultural and social capital. In this manner, universities serve as social actors that play a key role in the development of their region. As a result of the contributions of the universities, an interaction with city people occurs and an organic bond begins to arise. With the increasing number of universities, the interest in city-university interaction is increasing. Therewithal, the number of studies in this direction is very little in literature. In this sense, the aim of the study is to determine the interaction of a university with city and how economic, social and cultural contributions of Bülent Ecevit University (BEÜ) are perceived by city people. For this purpose, a field study using both qualitative and quantitative data collection method was

Hasan SANKIR (✉)

ORCID ID: 0000-0002-7239-1050

Bülent Ecevit Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Zonguldak, Türkiye
Bulent Ecevit University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Zonguldak, Turkey
hsankir@gmail.com

Şebnem SANKIR

ORCID ID: 0000-0002-4297-1062

Bülent Ecevit Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Zonguldak, Türkiye
Bulent Ecevit University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, Zonguldak, Turkey

Geliş Tarihi/Received : 17.06.2016

Kabul Tarihi/Accepted : 04.04.2017

performed. In quantitative study a questionnaire that consists of 77 questions was conducted on 844 participants. In qualitative study, a face to face interviews with non-governmental organizations operating in the city, media organizations, chambers, city representatives were carried out. The result showed a strong and mutual interaction between BEÜ and city people. Also, it is found that the university is an important actor that contributes to social, economic and cultural development of the city. In this manner, Zonguldak community thinks that university has a positive effect on city.

Keywords: University perception, Socio-economic change, Socio-cultural change, University-city interaction

GİRİŞ

Yükseköğretim kurumları kuruldukları şehir ve bölgeler ile artan bir biçimde bütünleşme yoluna giderken, aynı zamanda şehirler de üniversitelerin kentin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkılarını destekleyecek şekilde potansiyelini harekete geçirme yollarını aramaktadır. Yükseköğretim kurumları eğitim ve öğretim hizmeti vermeyi, bilimsel araştırmalar yapmayı, yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamayı ve birikimini toplum yararına kullanılmayı amaçlarken diğer taraftan şehrin gelişmesinden sorumlu kurumlar arasında görüldüğünden üniversitelerden donanımlı bireyler yetiştiren, daha fazla mezun vermesi beklenen, teknoloji üreten, yaşam boyu öğrenme ihtiyaçlarını karşılayan, topluma yönelik hizmetler üreten kurumlar olması beklenmektedir (OECD, 2007: 30).

Bölgesel politikaların genişlemesine paralel olarak buldukları şehir ve bölgelerin üniversitelerden beklentileri daha geniş bir tabanda yayılarak artmıştır (Goddard & Puukka, 2008, s. 16). Bilişim teknolojisi alanında meydana gelen gelişmeler, küreselleşmenin etkileri ve bölgesel uzmanlaşmanın önemini artmasıyla birlikte bu talepler her geçen gün daha da artmaktadır. Üniversitelere yönelik bu beklentiler bölgesel çevrenin hem ulusal, ulus üstü ve küresel ekonomilerle yarışabilmesi hem de ulusal makroekonomik durum için de bir gerekliliğin sonucu olmaktadır. Bu noktada bölgenin yerel sosyo-ekonomik alt yapısı potansiyeli fiziksel alt yapı kadar önemli duruma gelmekte ve üniversiteler ekonomik gelişme için anahtar unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadırlar (Chatterton & Goddard, 2003, s. 19).

Üniversitelerin kuruldukları bölgelere sağladıkları katkılar açısından bakıldığında, ana faaliyetleri olan eğitim - öğretim, araştırma/ teknoloji transferi ile ilişkili katkılarının yanında 'diğer faydalar' olarak kategorize edilebilecek alanlarda birçok yarar sağlamaktadırlar. Örneğin Boucher, Conway ve Van Der Meer'in üniversitelerin buldukları bölgelere yönelik katkılarını üzerine gerçekleştirdikleri çalışmada, 'diğer faydalar' kategorisinde 'üniversitelerin girişimciliği cesaretlendirmesi, bölgesel konsorsiyum oluşturması, kültürel ağlar, bölgesel tanıtım, şehir yenilenmesi' gibi özelliklere dikkat çekmiş ve şehir-üniversite etkileşiminin hem geniş bir alanda hem de farklı seviyede gerçekleştiğini tartışmıştır (Boucher et al., 2003, s. 892).

Küresel olarak bakıldığında dünyadaki yükseköğretim sisteminin genişlemesi son elli yılda meydana gelen değişimlere paralel olarak oldukça artmış ve yönetiminden finansmanına, kurumsal yapılanma biçiminden verilen hizmet biçimlerine kadar kapsamlı bir dönüşüm yaşamıştır. Bu gelişmeler ekonomik rekabetin küresel olarak hızlanması, küresel ekonominin

aldığı yeni form, ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin yükselmesi ve toplumun geniş kesimlerince yükseköğretime erişim talebinin artması gibi bir takım süreçlerin karşılıklı etkileşimleri sonucu ortaya çıkmıştır (Çetinsaya, 2014, s. 13-34).

Benzer sürecin Türkiye için de yer aldığı görülmektedir. 1980 sonrasında yükseköğretime erişim artmış olmakla birlikte, sistem üniversiteye giriş taleplerini ancak kısmi bir oranda karşılayabilmiştir. Yine 1980'lerde kamu yönetimi anlayışındaki değişimle birlikte merkezî otoriteler, yükseköğretimin amacı ve çalışma biçimini belirlemede daha etkin rol oynamaya ve yükseköğretim sistemini daha fazla denetime tabi tutmaya başlamıştır (Çetinsaya, 2014:33-45). 90'lı yıllar ile birlikte üniversite ve komşu çevre arasındaki ilişkiler yerini, sürdürülebilir iktisadi-sosyal üretim ve kalkınma projelerine bırakmıştır (Gürkaynak & Kasımoğlu, 2004). 2008 yılı itibarı ile de Türkiye'de yükseköğretim kurumlarının bölgesel gelişimlerin desteklenmesi yönündeki politikaların bir parçası olması, yükseköğretime erişimi arttırmak gibi sebeplerle sayısı hızla artarak her şehirde en az bir tane olacak şekilde ülke geneline yayılmıştır. 2006-2011 yılları arasında 88 yeni üniversite kurulduğu görülmüştür (Günay & Günay, 2011:11-20). 2016 yılı itibarı ile de bu sayı 183'e ulaşmıştır.

Türkiye'de üniversite sayısının artması, üniversite-kent etkileşimine yönelik çalışmaların az sayıda olması, konunun niceliksel ve niteliksel olmak üzere geniş bir boyutta bilgi sağlayacak bir alan araştırmasını gerektirmiştir. Üniversite-kent etkileşiminde kentin üniversiteyi nasıl algıladığını ele alan bu çalışmada amaç, üniversitenin kentin ekonomik, sosyal ve kültürel hayatına katkısının bölge insanı tarafından nasıl algılandığının nitel ve nicel veri toplama yöntemleri ile saptanmasıdır.

Bu çalışma ile ayrıca üniversitelerin buldukları illerin kalkınması ve gelişmesi bağlamında merkezi yönetim, yerel yönetim gibi taraflara ilgili sosyal, kültürel ve ekonomik politikaların oluşturulması sürecinde katkı sağlayacak bilimsel bilgilerin sunulması amaçlanmıştır. Bu nedenle saha çalışmasına Zonguldak halkının yanısıra hem şehrin hem de yükseköğretim kurumlarının gelişmesinden sorumlu olan yerel ve merkezi yöneticiler, sivil toplum ve meslek kuruluşları dahil edilmiştir.

Bu bağlamda çalışmanın temel araştırma problemi şudur:

- Bülent Ecevit Üniversitesi'nin (BEÜ) Zonguldak'a katkılarını nelerdir ve bu katkılar nasıl algılanmaktadır?

Araştırmanın alt problemleri işe şöyledir:

- BEÜ'nün Zonguldak'ın ekonomik gelişimine katkısı nasıl algılanmaktadır?

- BEÜ'nün Zonguldak'ın sosyal gelişimine katkısı nasıl algılanmaktadır?
- BEÜ'nün Zonguldak'ın kültürel gelişimine katkısı nasıl algılanmaktadır?
- BEÜ'nün Zonguldak'ın sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine katkısına yönelik algılar, katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine göre farklılaşmakta mıdır?

Kavramsal Çerçeve

Üniversitelerin Buldukları Bölge Ekonomilerine Etkisi

Üniversiteler bölgelerindeki geniş bir iş ağında işveren durumunda olmaları, yerel mal ve hizmetlerin alıcısı olmaları, kültürel hayata katkı sağlamaları, buldukları şehirlerin çevresini değiştirmelerinden dolayı en temel seviyede buldukları lokal ekonomiler için kaynak kurumlar olabilmektedirler. Üniversiteler bölgesel gelişimi 'aktif' olarak desteklemeseler bile ana faaliyet alanı olan araştırma ve eğitim alanındaki altyapı yatırımları "pasif bir bölgesel çoğaltıcı etkiye" sahip olabilmektedirler (Goddard & Kempton, 2011: 1).

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD, 2007) 12 ülkedeki 14 bölgenin ve OECD bölgesel değerlendirmelerinin kapsamlı bir derlemesinden yola çıkarak eğitim, araştırma ve topluma hizmet ile ilgili yükseköğretim kurumlarının bölgesel katılımının değerlendirildiği 'Yükseköğretim ve Bölgeler: Küresel Rekabetçi, Yerele Odaklı (Higher Education and Regions: Globally Competitive, Locally Engaged) isimli çalışmada üniversitelerin en fazla aktif katkı yaptıkları alanların; eğitim ve öğretim rolü ile beşeri sermayenin gelişimi; sosyal, kültürel, çevresel gelişime katkı; bölgesel kapasitenin kurulmasına katkı ve yükseköğretim kurumlarının araştırma faaliyetleri ile bölgesel inovasyona yapmış oldukları katkı olmak üzere dört alanda gerçekleştiği belirtilmiştir (OECD, 2007). Bu dört boyutun birbirine entegre olması, üniversitelerin bölgesel gelişim sürecinde proaktif bir yol izlediğini göstermektedir (Goddard & Kempton, 2011: 2-3).

Felsenstein (1996), yükseköğretim kurumlarının buldukları bölgeler ve kuruldukları yerler için hem işveren hem müşteri olmalarının yanısıra servis ve hizmet sağlayıcıları olmalarından dolayı ekonomik olarak direkt katkıları olduğunu belirtmiştir. Felsenstein'in 'geriye bağlantılar' "backward linkages" dediği bu girdiler hane halkı (yüksek gelir, yerel istihdam, harcamalar yoluyla tetiklenen gelir ve istihdam), yerel yönetimler (istihdamın ve yerel iş hacminin artışına bağlı geniş vergi ve daha fazla gelir, üniversiteler tarafından yerel hizmet sağlayıcılarına tedarik ve kalitede sorumluluk yüklemesi) ve son olarak da yerel iş sahaları (üniversitelerin lokal işletmeleri işlerini büyütmesi için teşvik etmesi) olmak üzere toplamda üç alanı etkilemektedir (Felsenstein, 1996: 1576). Ayrıca üniversiteler bölgelerindeki yerel endüstrilerin inovasyon süreçlerine birçok açıdan ve doğrudan katkı yaparak buldukları bölgenin ekonomik gelişimini desteklemektedirler (Lester, 2005).

Üniversitelerin Sosyal, Kültürel ve Çevresel Olarak Bölgesel Gelişime Katkısı

Bölgesel gelişme denince bu genellikle ekonomik alandaki

gelişim olarak düşünülmektedir. Goddard (2007) her ne kadar üniversitelerin üstlenmiş oldukları farklı misyonları olsa da birçok yükseköğretim kurumunun sosyal ve çevresel katkısı kendi misyonlarının bir parçası olarak gördüğünü belirtmektedir. Yükseköğretim kurumları kentsel ve kırsal alanların yenilenmesi, sağlık ve sosyal bakım, sosyal ve kültürel gelişime katkının yanında topluma faydalı araştırmalar yaparak da katkı sağlamaktadırlar. Personel ve öğrenci ile birlikte yerel yönetim hizmetlerine hem gönüllü olarak hem de bir yurttaş olarak hizmet vermektedirler. Özellikle tıp ve sosyal çalışma bölümlerinin saha çalışmalarında sosyal faydaya katkı yapan öğrenci aktiviteleri desteklenmektedir ki bu aktiviteler çoğu zaman tıbbi ve klinik faaliyet ve hizmetlerin direkt tedariki şeklinde olmaktadır. Bu örnekler sadece tıp alanında değil mühendislik, hukuk gibi... ihtiyaç duyulan alanlarda da görülmektedir (Goddard, 2007: 168).

Üniversitelerin hem yerel düzenlediği programlar hem de yaşam boyu eğitim faaliyetleri sosyal ve ekonomik bütünleşmede önemli bir etkiye sahip olmaktadır (Goddard & Kempton, 2011: 2). Üniversiteler bu faaliyetleri ile bir taraftan yetişmiş insan gücüne katkıda bulunmakta, diğer taraftan nitelikli iş gücü yetiştirmektedir. Ayrıca bireyler mesleki gelişmeleri yakından takip ederek kendilerini yenilemektedirler.

Üniversitelerin yapmış olduğu birçok faaliyet buldukları bölgelerin sadece ekonomilerine değil aynı zamanda sosyal, kültürel ve çevresel gelişimine de katkı yapmaktadır. Bu katkıların hepsi birbirine güçlü bir şekilde bağlı olup birbirinden izole düşünülmemelidir (Zepeda & Marmolejo, 2006: 38). Aşağıda sırası ile bu faaliyetler ele alınmıştır.

Sağlık ve refah: Yükseköğretim kurumları verdikleri eğitim programları, araştırma hizmetleri, genel hizmetler ve altyapı çalışmaları yolu ile kendi bölge insanının sağlığı, güvenliği, sıhhat ve genel sosyal refahına katkı yapmaktadır (Goddard, 2007:168). Toplum sağlığına yönelik üniversitelerin tıp fakültelerinin toplum sağlığına yönelik faaliyetleri, gönüllü çalışmalar, halk sağlığı günleri ile desteklenmektedir.

Yerel canlanma ve kırsal gelişim: Üniversiteler kampüs, yerleşke ve yurtlar ile çevrelerine pozitif etki yapmaktadır. Üniversite ile bağlantılı olarak belediye hizmetleri de eklendiğinde parklar, bahçeler ve rekreasyon alanları ile buldukları şehrin genel görüntüsüne/çevresine katkı yapmaktadır. Yükseköğretim kurumları kampüs ve yerleşkelerinin bulunduğu ve işsizliğin olduğu kırsal ve kentsel alanlarda güvenlik, yemek, temizlik gibi hizmetlerini ihale etmeleri dolayısıyla istihdam sağlayıcı katkı yapmaktadır. En temelde ise üniversiteler coğrafik olarak dezavantajlı konumda bulunan bölgelerin/alanların yeniden canlanması için ana faaliyet alanları olan eğitim ve araştırma faaliyetlerinde bulunarak katkı yapmaktadır (OECD, 2007: 169-170).

Kültürel gelişme ve yaratıcı endüstriler: Kalkınma ajanı olarak kültür yaratıcı endüstrilere doğrudan katkıda bulunmakta, yaratıcı sınıfları çekerek ve elinde tutarak dolaylı bir ekonomik fayda sağlamakta ve ek olarak kültür insanın anlayışını ve yaşam kalitesini arttırmaktadır.

Yükseköğretim kurumları buldukları bölgeye özgü öğretim programları düzenleyerek ve toplumsal farkındalığı artırma-ya yönelik araştırma projeleri, danışmanlık ve özel gruplara yönelik hizmetler ile bölgenin kültürel birikimine ve yaşam kalitesine katkı yapmaktadır. Bünyelerinde bulunan kütüphaneler, müzeler, galeriler, orkestralar, oditoryum, spor tesisleri, radyo ve televizyon kuruluşlarını halka açmaktadırlar. Kültürel festivaller ve gösterilere sponsor olmakta, kültürel etkinliklere katılmakta ve uzman kadrolarının yer almalarını sağlamaktalar (OECD, 2007: 171). Ayrıca halka yönelik kurslar, konserler, tiyatro ve öğrenci aktiviteleri gibi programlar üniversitelerin sosyo-kültürel katkılarına gösterebileceği en bariz alan olarak karşımıza çıkmaktadır (Goddard & Kempton, 2011:3).

Richard Florida (2003: 9) ekonomik büyümede anahtar bir unsur olarak gördüğü 'yaratıcı sınıfın' 'tolerans, yetenek ve teknoloji' olmak üzere bu üç sıfat ile birlikte anılan şehirleri tercih ettiklerini belirtmiştir. "Yaratıcı sınıfın" her çeşit farklılığa açık olan 'toleranslı' şehirleri tercih ederek 'yaratıcı kişilik' olarak kendi kimliklerini yaşama fırsatı elde ettiklerini belirtmektedir. Üniversiteler bu noktada buldukları kentlere küresel bilginin ve yetenekli insan akışının sağlanmasına yardımcı kurumlar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Ayrıca yükseköğretim kurumları çeşitli, çok kültürlü ve toleransı yüksek ortamlar yaratarak sosyal kaynaşma ve bütünleşmeyi sağlamaktadırlar (OECD, 2007: 171-172).

Çevresel sürdürülebilirlik: Üniversiteler çevresel sürdürülebilirliğin gelişimine birçok açıdan katkı sağlayabilmektedir. Bu katkılar; *'beşeri sermaye ve sürdürülebilirlik gelişme alanında ileri eğitim programları geliştirme; araştırma, danışmanlık ve kaynak uzman olarak rol alma, sürdürülebilirlik süreçlerinde bölgesel aktörler ile kapasitenin bir araya gelmesinde aracılık etme; kampüs yönetimi, bina tasarımı, atık yönetimi, su ve enerjinin tasarruflu kullanımı, 'yeşil kampüs' benzeri kampüs yönetiminde iyi örneklerin gösterimi'* gibi farklı alanlarda olmaktadır (OECD, 2007: 173).

Literatüre bakıldığında üniversite-kent etkileşimi dünyada ve Türkiye'de iktisat, işletme, halkla ilişkiler ve tanıtım, sosyoloji, coğrafya gibi farklı disiplinlerce ele alınıp incelenmiştir. Bu çalışmalar üniversite kent etkileşimini ekonomik, sosyal, kültürel, kent imajı, bölgesel üstünlük yaratma gibi farklı boyutlardan ele alarak tartışmışlardır. Çalışmalar bölgesel gelişime katkı bağlamında üniversitenin şehre katkılarını ortaya koyarken, geliştirilmeye açık alanlar ve problem sahaları da tespit edilmiştir. Diğer taraftan üniversite-kent etkileşiminde önemli taraflardan biri olan üniversite öğrencilerinin üniversite ve kentte ilişkin görüş ve değerlendirmelerin ele alındığı çalışmalarda mevcuttur (Ergun, 2014).

Üniversite kent etkileşimini ekonomik açıdan ele alan çalışmalar (Kaşlı ve Serel, 2008; Altuntaş & Erilli, 2015; Binici & Koyuncu, 2015; Korkmaz, 2015; Selçuk, 2012), öğrenci harcamalarının yerleşik firmalar ve kent üzerindeki ekonomik etkilerini incelerken, halkla ilişkiler alanında yapılmış olan çalışmalar (Adıgüzel & Sönmez Özkan, 2013) da şehrin rekabet avantajı elde etmesinde ve marka şehir olmasındaki katkıyı incelemiştir. Diğer taraftan üniversite imajının algılanışını ölçen çalışmalar

üniversite hizmetlerinin kent nezdindeki imajının algılanışını ve etkisini ölçmüştür (Aktaş, 2010).

Üniversite-kent etkileşimine yönelik yapılmış az sayıda algı çalışması bulunmaktadır (Taşçı et al., 2011; Sankır & Demir Gürdal, 2014; Sağır & İnci, 2013; Yılmaz & Kaynak, 2012; Patr et al., 2012; Kaya, 2014). Bu çalışmalar üniversitenin bölgesel fırsat eşitliğine katkısının yanı sıra üniversite ve öğrencilerinin kente ekonomik ve sosyo-kültürel etkilerini çok boyutlu bir yelpazede araştırmıştır. Burada Arap'ın da (2015: 115) belirttiği gibi üniversite-kent etkileşimi üzerine yapılmış çalışmaların çoğu yeni üniversitelerin (2006 ve sonrası) kentle etkileşimlerini farklı açılardan irdelemekte olup, kuruluşu daha eskilere dayanan üniversitelere yönelik az sayıda çalışma bulunmaktadır. Türkiye'de üniversite-kent etkileşimine yönelik çalışmaların az sayıda olduğu düşünüldüğünde, 1924 yılında kurulan BEÜ'nün şehir ile etkileşiminin nasıl olduğu ve şehre sosyal, kültürel, ekonomik katkılarının şehir halkı tarafından nasıl algılandığını ele alan bu çalışma ile ilgili alanda literatüre katkı yapmak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Üniversite – kent etkileşiminin boyutlarının nasıl algılandığının ele alındığı bu çalışmada nicel ve nitel metod bir arada kullanılmıştır. Her iki yaklaşım farklılıklar gösterse de ikisi de tamamlayıcı biçimlerde kullanılabilir. Nitel ve nicel yaklaşımlardan yalnızca bir tanesinin kullanılmasındansa, birlikte kullanılması araştırma problem ile ilgili daha kapsamlı bir anlayışın oluşturulmasına imkan sağlamaktadır (Creswell, 2014: 4). Nicel veri tekniklerinin çoğu büyük resmi görmek için verileri özetlerken, nitel yöntemler en iyi veri çoğaltıcılar olarak düşünülebilir. Veriler arttığında olayların anahtar yönlerini görmek mümkün olmaktadır (akt. Neuman, 2013: 20). Bu nedenle hem genel verilerin toplanması hem de bu veriler içinde anahtar ve orijinal veriler ile çalışmanın tamamlayıcı bir biçimde zenginleştirilmesi amacıyla çalışmada nicel veri toplama yöntemlerinden anket tekniği, nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır.

Anket çalışması 844 kişiye yüz yüze uygulanmıştır. Anket uygulanacak bölgelerin seçiminde üniversite-kent etkileşiminin yoğun olduğu kampüs bölgeleri ile öğrencilerin yoğun olarak ikamet ettiği mahalleler dikkate alınmıştır.

Çalışmanın nicel boyutunu oluşturan anket soruları iki bölümden oluşturulmuştur. Anket formunun ilk bölümü yaş, cinsiyet, medeni durumu, meslek, gelir gibi konulardan oluşan sosyo-demografik bilgi formundan oluşmuştur. Anket formunun ikinci bölümü kent halkı ile üniversite arasındaki etkileşimi ortaya koymaya yönelik olup üniversitenin yaygın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerinin ölçüldüğü önermelerden oluşturulmuştur. Anketin geliştirilmesi sürecinde üniversite-kent algısına yönelik literatür incelenmiştir (Goddard, 2007; Taşçı et al., 2011; Yılmaz & Kaynak, 2012; Patr et al., 2012). Ayrıca çalışmada geliştirilen anketin iç geçerlik çalışmaları uzman görüşleri alınarak sağlanmış ve ankette yer alan sorular çalışmanın amacına uygun hale getirilmesi için tekrar gözden geçirilmiştir. Çalışmanın amacına uygun olmadığı belirlenen bazı sorular ankette çıkarılarak ankete son hali verilmiştir. Geliştirilen ankette üniversite-kent

etkileşimi 'ekonomik', 'sosyal' ve 'kültürel' olmak üzere üç farklı açıdan ele alınıp değerlendirilmiştir. Anket 13'ü açık uçlu olan 39 sorudan oluşmuştur. Fakat 39. soru, 38 önermeden oluştuğundan katılımcılara toplamda 77 soru yöneltilmiştir. Önermelere katılım düzeyleri, "katılmıyorum", "kararsızım" ve "katılıyorum"a doğru üç seçenekten oluşmaktadır. Algı çalışmasının güvenirlik analizi sonucunda Cronbach alpha değeri 0.65'in üzerinde bulunmuştur.

Araştırmada anket uygulamasından toplanan nicel verilerin analizleri SPSS'te betimsel ve açıklayıcı olmak üzere iki grupta gerçekleştirilmiştir. Betimsel analiz için frekans tabloları alınmıştır. Çalışmanın açıklayıcı kısmında ise Bülent Ecevit Üniversitesi hakkındaki görüş, tutum ve algılar ile demografik-sosyo-ekonomik değişkenleri arasındaki ilişki ki kare testi ve çapraz tablolar ile analiz edilmiştir.

Araştırmanın nitel boyutu için kullanılan yarı-yapılandırılmış mülakat formu yerel aktörlerin Bülent Ecevit Üniversitesi ile olan iletişimi, işbirlikleri, üniversite-kent etkileşimine yönelik düşünceleri ve üniversiteden beklentileri başlıklarında oluşturulmuştur. Nitel araştırmalar genellemeden ziyade bir durumun ya da olayın derinlemesine ve ayrıntılı irdelemesini amaçlamaktadır. Bu sebeple nitel çalışmalarda çalışma grubunu belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemlerine başvurulmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011: 57). Bu çalışmada çalışma grubu maksimum çeşitlilik gösteren bir örneklemden oluşturulmuştur. Şehrin ekonomisinde ve yönetiminde etki sahibi olan sivil toplum örgütleri, basın kuruluşları, odalar, yerel yönetimlerden oluşan kent temsilcileri ile yüz yüze görüşülmüştür. Bu görüşmeler en az 30 en çok 90 dakika sürmüştür.

Görüşmelerde önceden alınan izin ile ses kaydı alınmıştır. Ses kaydı yapılmasının istenmediği durumlarda not tutulmuştur. Görüşmelerden sonra her bir katılımcı ile yapılan görüşmeler yazılı hale getirilmiştir. Yarı-yapılandırılmış mülakat formunda yer alan sorular ana kategori olarak kullanılmış, bu sorulara verilen yanıtlar alt kategorileri oluşturmuştur. Bu bağlamda araştırmada ilk olarak açık kodlama yapılmış ve verilerden ilk düzey kavramlar oluşturulmuştur. Analizin bir sonraki aşamasında ilk düzey kategoriler birbiriyle bağlantılandırılarak daha soyut kategorileştirme düzeyine geçilmiştir. Son aşamada soyutlama bir adım daha ileri götürülerek kategoriler üniversite-kent etkileşimine ilişkin teorik kavramlar etrafında yeniden örgütlenmiş ve veriler bütünleştirilmiştir. Böylece temel kategorilerin üretildiği seçici kodlama yapılmıştır. Kısacası veri analiz süreci verilerden ilk kavramlara doğru üç aşamalı iki düzeyli soyutlama sürecinin olduğu bir ilerleme göstermiştir. Nitel veriler çalışmanın amaçlarına uygun başlıklarda nicel verilerle birlikte sunulmuştur. Bu şekilde üniversite-kent etkileşimine yönelik ulaşılan nicel bulgular nitel bulgularla desteklenmiş aynı zamanda spesifik örnekler elde edilmiştir.

Katılımcılara yönelik gizliliğin sağlanması için kurum ve kişi adları kullanılmamıştır. Her bir katılımcıya kodlar verilerek K1'den K12'ye kadar kodlanmıştır. Toplamda bir sivil toplum örgütü, dört yerel gazete, bir maden işletme firması, bir taşkömürü madencilik alanında faaliyet gösteren firma, iki oda, bir sendika, bir mülki idare Amirliği hizmetleri ve bir mahalli

idare Amirliği hizmetleri sınıfından olmak üzere 12 temsilci ile görüşülmüştür.

BULGULAR

Sosyo-demografik Bulgular

Örneklem: Araştırmaya katılanların %66.9'u erkek %33.1'i kadındır. Bu katılımcıların eğitim durumlarına bakıldığında çoğunluğun (%61) lise, üniversite ve lisansüstü programlardan mezun olanların oluşturduğu, bunu %21.1 ile ilköğretim ve %16.1 ile ortaokul mezunlarının takip ettiği, okur-yazar olan (0.5) ile okur-yazar olmayanların (0.7) oranının ise oldukça düşük olduğu görülmektedir. Örneklem grubunun yaş dağılımına bakıldığında 18-28, 29-39 ve 40-50 yaş aralıklarındaki her bir grup örneklemin %25'ini, 51-61 yaş grubu %18,1'ini, 62 yaş ve üstü ise %7,5'ini oluşturmaktadır. Katılımcıların meslek gruplarına göre bakıldığında ev kadını, emekli ve esnaf gruplarının her biri örneklemin %12'sini oluştururken bunu serbest meslek çalışanları (%11.2), şoförler (%9.3), öğrenciler ya da çalışmadığını beyan edenler (%8.4), işçiler (%5.9) ile profesyonel mesleklerle sahip katılımcılar (%5.5) izlemiştir.

Katılımcıların Zonguldak'da yaşama sürelerine bakıldığında büyük çoğunluğunun (%83.3) 20 yıl ve fazla zamandır Zonguldak'ta yaşadıkları görülmüştür. Bu bağlamda kuruluşu 1920'lere kadar uzanan Bülent Ecevit Üniversitesi'nin şehirdeki sosyal, ekonomik ve kültürel değişim ve dönüşümüne yaptığı katkıyı gözlemleyen bir örneklem grubuna ulaşıldığı söylenebilir.

Kent Halkı ve Üniversite Etkileşimine Yönelik Bulgular

Katılımcıların üniversite ile etkileşimine ilişkin bulgular genel olarak üniversitenin kampüs veya tesislerinde bulunma, üniversite imkânlarından yararlanma, üniversite etkinliklerine katılma durumlarını kapsamaktadır.

Katılımcıların yarısından biraz fazlası (%56) bugüne kadar Bülent Ecevit Üniversitesi'nin kampüs veya tesislerinden herhangi birinde bulduklarını belirtirken yarıya yakın bir kısmı da (%44) "hayır" şeklinde cevap vermişlerdir.

Bülent Ecevit Üniversitesi'nin imkanlarından (sosyal etkinlikler, konserler, spor yarışmaları, bilimsel toplantılar, konferanslar vb.) yararlanma durumlarına bakıldığında katılımcıların yarısından fazlası (%54) bugüne kadar üniversitenin hiçbir etkinliğine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Üniversite etkinliklerine katılanların ise büyük oranda konserlere (%36) katıldıkları bunu da konferans (%13), panel, sempozyum gibi bilimsel toplantılar; tiyatro ve sinema gösterimleri (%8), ulusal ve uluslararası düzeyde spor karşılaşmaları (%6) ile diğer etkinliklerin takip ettiği görülmüştür.

Diğer yandan nitel araştırma bölümünde katılımcılarla yapılan görüşmelerde benzer bir tablo ortaya çıkmıştır. Mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfından bir temsilci üniversite ile çok yoğun bir iletişim olduğunu ve gelen talepleri üniversite ile birlikte gerçekleştirdiklerini şöyle ifade etmiştir:

"Projelerimizin %90'ı üniversite ile birlikte yaptığımız projeler. Üniversite ile çok yoğun bir iletişimimiz var. Taleplere yönelik

projelerin üniversite ile birlikte bilimsel olarak gerçekleştirilmesini önemsiyorum.”

Benzer görüşleri görüşülen oda, sendika ve yerel basın temsilcileri de paylaşmışlardır.

“Bülent Ecevit Üniversitesi ile her zaman iletişim halindeyiz... Ortak iş yapmadık ama bizden olan taleplerinde biz onlara yardımcı olduk, bizim onlardan olan taleplerimizde de onlar her zaman bize yardımcı oldular.” (K3)

“Birçok eğitim çalışmaları veya ona benzer etkinliklerde üniversiteden hocalarımız birebir aktif bir şekilde görev alırlar.” (K4)

“Beş tane demir-çelik kongresi düzenledik oda olarak. Bunlarda üniversiteyle sürekli işbirliği halinde olduk, sürekli desteklerini istedik... Onun dışında konferanslar verdik. Artı öğrencilerle iletişim halindeyiz. Bizim öğrenci üyelik dediğimiz bir tanımlama var, o tanımlama içerisinde odaya öğrenci üye olabiliyor...” (K5)

“Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü üniversitenin bütün etkinliklerini bize anında bildiriyor. Bu bakımdan iletişimimiz çok iyi!” (K7)

Katılımcılar, görüşmelerde üniversite etkinliklerinden haberdar olma ve işbirliği konuları ile ilgili genel bir sorun yaşanmadığını belirtmekle birlikte üniversite-kent etkileşimini güçlendirecek farklı bir hususa, sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik beklentilerinin olduğu noktasına dikkat çekmişlerdir. Bu anlamda yapılan görüşmeler neticesinde üniversite-sektör etkileşiminin en önemli ayaklarından biri olan üniversite etkinlikleri ve bu etkinliklere katılım hususunda farklı sektörlerce farklı ihtiyaç ve beklentilere dikkat çekilmiştir.

Taşkömürü madenciliği alanında faaliyet gösteren bir kurum temsilcisi ile yapılan görüşmede kurum bünyesinde çalışan personelin eğitim ihtiyaçlarına yönelik beklentiler şöyle ifade edilmiştir:

“...Finans yönetimi konusunda işçilere yol gösterici çalışmalar yapılabilir. Teknik branşlarda destek alınabilir. ...iş sağlığı ve güvenliği konusunda kurslar verilebilir.” (K10)

Yerel bir gazete temsilcisi üniversite ile güçlü bir etkileşimlerinin olduğunu belirttiikten sonra üniversite bünyesinde medya ile iletişim ve koordinasyona yönelik ara personel ihtiyacından bahsetmiştir:

“... Üniversite içerisinde böyle iki, üç tane faal personel bulabilir miyiz? O zaman bizim işimiz daha kolaylaşır diye düşünüyoruz.” (K8)

Mülakat görüşmelerinden de anlaşılacağı üzere üniversite ile ortak projelerin yapıldığı, kongre ve sempozyumların düzenlendiği, üniversitenin etkinliklerine yönelik sektörün bilgilendirildiği bu anlamda üniversitenin sektör temsilcileri ile yoğun bir etkileşim ve iletişim halinde olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan bazı sektörlerin üniversiteden beklentileri olduğu, bu beklentilerin ilgili sektörlerle göre farklılaştığı görülmüştür.

Üniversite'nin Zonguldak'a Katkısına Yönelik Algıya İlişkin Bulgular

Üniversite'nin kente katkısına yönelik katılımcıların olumlu bir algıya sahip olduğunu belirtebiliriz. Öncelikle katılımcıların tamamına yakını (%95) üniversite öğrencilerinin Zonguldak'a olumlu katkıları olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Üniversite öğrencilerinin Zonguldak'a katkısı olduğunu düşünen katılımcıların %81'i bu katkının en fazla ekonomik alanda olduğunu belirtmiş, bunu sırası ile kültürel, sosyal katkı, kentin gelişimine katkı ile eğitim ve nüfus alanlarındaki katkı izlemiştir. Ayrıca katılımcılar üniversitenin yaptığı bilimsel çalışmalar ile kentin kalkınmasına katkıda bulunduğunu (%55.1), kentin hem yurt içi hem de yurt dışı tanıtımına katkı sağladığını düşündüklerini (%63.2) söylemişlerdir.

Katılımcıların büyük bir kısmı (%74.8) üniversitenin büyümesi sayesinde kentin de büyüyüp geliştiğini belirtmiştir. Yukarıdaki düşünceyi destekleyecek şekilde üniversitenin, kampüslerinde yapmış olduğu çevre düzenlemeleri ile kente modern bir görünüm kazandırdığı önermesine %72.4 gibi bir oran katılırken, %15.2'si katılmamış ve %12.5'i de kararsız kalmıştır. Üniversitenin gelişip büyüdükçe kentin de gelişmesinin ve büyümesinin farkında olan katılımcılar üniversitenin kentin dışında olması düşüncesine de benzer oranda (%69.3) katılmamışlardır. Ayrıca 90'lı yıllardan sonra hızlı bir şekilde göç veren Zonguldak şehri için öğrenci ve personel sayısı her geçen yıl artan üniversite oldukça önemli bir aktör olarak ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda üniversite olmazsa şehrin diğer illere göç vermek zorunda kalacağını düşüncesine katılım yaklaşık olarak %60 oranında gerçekleşmiştir.

Ayrıca katılımcıların “Bülent Ecevit Üniversitesi her açıdan hızla gelişen bir üniversitedir” önermesine %63.6 ile “katılıyorum” derken, bunu %22.2 ile “kararsızım” ve %14.2 ile “katılmıyorum” cevabı izlemiştir.

Üniversiteyi benimsemenin önemli göstergelerinden sayılan “çocuğunuzun veya bir yakınınızın Bülent Ecevit Üniversitesi'nde yükseköğrenim görmesini ister misiniz?” sorusuna “evet” cevabı verenlerin oranı yüksek (%80), “hayır” cevabı verenlerin oranı ise düşük çıkmıştır (%20).

Üniversite ve genç kuşak etkileşiminin önemli göstergelerinden biri sayılan “üniversite gençlerin yükseköğrenim konusunda tutumunu olumlu yönde değiştirmiştir” önermesine katılımcıların büyük oranda (%80.3) “katıldığı”; bunu %13.0 ile kararsızların ve %6.6 ile “katılmıyorum” diyenlerin takip ettiği görülmüştür.

Bununla birlikte nitel araştırma kısmında yapılan görüşmelerden de benzer sonuçlar elde edilmiştir. Mülakat katılımcılarından yerel bir gazete temsilcisi üniversitenin şehrin ihtiyaçlarına yönelik projeler geliştirerek katkı yaptığını şu sözlerle ifade etmiştir.

“Üniversitenin sosyal, kültürel ve ekonomik birçok katkısı olabilir. Bununla birlikte üniversitenin proje yapma katkısı olabilir. ... Mesela benim ikamet ettiğim bölgede, Bahçelievler ve İncivez bölgesinde bir çökme tehlikesi vardı. ... Üniversite tarafından bilimsel araştırması yapıldı, sonuçlar rapor haline getirildi. Sizin

yaptığınız bu sosyolojik çalışma çok önemli. Bu yönetici ve siyasetçilere fikir verebilir. Çözümlerini bu yönde geliştirebilirler.” (K7)

Görüşmelerden de anlaşılacağı üzere üniversite Zonguldak’a ekonomik, kültürel, sosyal ve çevresel gelişmeye katkısı olan güçlü aktörlerden biri olarak görülmektedir.

Ekonomik Açıdan Algı Değerlendirmesi

Ekonomik açıdan algıya yönelik sonuçlar şu şekildedir: üniversitenin şehre katkıları olduğunu düşünen katılımcılar (%90) bu katkının en fazla ekonomik alanda (%81.6) olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. “Üniversite Zonguldak’ın ekonomik yaşamını olumlu etkilemiştir” ifadesine katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%91.5) katılmıştır.

Üniversite sayesinde Zonguldak’ta yeni iş yerleri ve (kafeler, restoranlar, öğrenci pansiyonları, vb.) yeni meslek alanları ortaya çıkmıştır” önermesine katılma oranları incelendiğinde ise katılıyorum diyenlerin oranının %85.7 ile oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bunu %8.4 ile “katılmıyorum” ve %5.8 ile “kararsızım” diyenler izlemiştir.

Yukarıdaki düşüncüyü destekleyen “üniversite işsizliğin azalmasına katkıda bulunmuştur” önermesine katılma oranlarına bakıldığında %54.9 gibi bir oran “katılıyorum” derken, %27.3’ü “katılmıyorum” ve %17.8’i “kararsızım” demiştir.

“Üniversite kiraların artmasına neden olmuştur” önermesine katılma oranlarına bakıldığında en fazla onayın %85.9 ile “katılıyorum” ifadesine verildiği bunu %9.4 ile “katılmıyorum” ve %4.7 ile “kararsızım” ifadesinin takip ettiği görülmektedir.

Nitel araştırma kısmında yapılan görüşmelerde de üniversitenin kente yönelik önemli katkılarından birinin ekonomik alanda olduğu belirtilmiştir. Yerel bir gazete temsilcisi, üniversitenin Zonguldak’a önemli ekonomik katkıları olduğunu şöyle ifade etmiştir:

“Öğrenci geliyor burada harcamalar yapıyor. Yaklaşık olarak üç öğrencinin bir işçiye isabet ettiği kabul ediliyor. Yani üç öğrenci harcaması bir işçi harcamasına denktir. Dolayısıyla öğrencilerin ekonomik katkısı kendiliğinden var. Mesela öğrenci bir yerde yemek yiyor, bir yerde çay içiyor, dolmuşa biniyor, ikamet ediyor. Böyle kendiliğinden doğan bir ekonomik katkısı tabiki vardır.” (K7)

Görüşmelerde ayrıca tıp fakültesinin şehrin cazibe merkezi olmasına yaptığı katkıdan bahsedilmiştir. Bu katkının sadece kent için değil aynı zamanda bölge için de önemine dikkat çekilmiştir. Mahalli idare amirliği hizmetleri sınıfından bir temsilci ile yapılan görüşmede şu ifadeler öne çıkmıştır:

“Zonguldak için büyük bir kazanımdır üniversite ve tıp fakültesi. Bütün hastalarımız Ankara’ya, İstanbul’a havale edilirdi. Ama şimdi tıp fakültemiz ayağımızda. Karabük’ten, Kastamonu’ndan, işte Düzce’den hastalar geliyor.” (K2)

Üniversite hastanesinin bölge için önemine bir maden işletme firma ve yerel bir gazete temsilcisi sırası ile şöyle ifade etmiştir:

“...Yani bölgesel bir merkez olmak bazı konularda bir avantaj sağlıyor. Üniversite hastanesinin de hani faydası olduğu nokta odur bence” (K6)

“...Buraya kimler geliyor? Zonguldak merkezinden olduğu gibi çevre ilçelerden, hatta çevre illerden gelenler var. Mesela bir vatandaş Sinop’tan gelmiş. Batı Karadenizin sağlık merkezi haline gelen bir konumu var...” (K7)

Üniversitenin katkılarının en fazla ekonomik alanda olduğunu düşünen katılımcılar bunu yeni iş yerlerinin açılması, meslek alanlarının ortaya çıkması ve işsizliğin azalması olarak ifade etmişlerdir. Yapılan görüşmelerde de bu katılara ek olarak üniversitenin şehrin bölgesel cazibe merkezine dönüşmesine yaptığı katkıdan bahsedilmiştir.

Sosyal Yaşama Etkileri Açısından Algı Değerlendirmesi

Katılımcılar üniversitenin kente sosyal ve kültürel bir canlılık getirdiğini (%88.6), üniversitenin Zonguldak’ta büyük kentlerdeki yaşam tarzının gelişmesine olumlu katkıda bulunduğunu (%77.8) belirtmektedirler.

Üniversitenin farklı bölgelerden ve dolayısı ile farklı kültürlere sahip bir popülasyonu topladığı düşünüldüğünde bunun Zonguldak halkının büyük bir çoğunluğu için (%79.4) üniversitenin çok kültürlülüğü sağlayarak demokratik yaşama katkı sağlamak olarak algıladıkları görülmüştür.

Nitel kısımda katılımcılarla yapılan görüşmeler, üniversitenin şehrin sosyal hayatına etkileri ile ilgili sonuçları destekler niteliktedir. Mahalli idare amirliği hizmetleri sınıfından bir temsilci ile yapılan görüşmede üniversite öğrenci sayısının artması ile birlikte sosyal yapının değiştiğini, sosyal paylaşım alanlarının, mekânların açıldığını ve yaşam kalitesini arttırdığı yönündeki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğrenci sayısının artmasıyla sosyal yapı da değişiyor tabii... kente birçok farklı yerden öğrenci geliyor. Zonguldak sosyal olarak kültürel olarak zenginleşiyor. Ayrıca rehabilitasyon alanları, oturma alanları, öğrencinin gidip dinlenebileceği, sohbet edebileceği yerlerin kazanımı... Üniversite öğrencisinin bu tür etkinlikleri gerçekleştirmesiyle kent yaşamı sosyal açıdan çeşitleniyor ve yaşam kalitesini de artırıyor” (K2)

Yerel bir gazete temsilcisi ise bölümlerin şehrin farklı bölgelerde olmasının şehre etkisinden bahsetmiştir:

“Mesela Güzel Sanatlar Fakültesi var, oraya çok renk kattı. Tüm bu bölümlerin farklı bölgelerde olması, o kesimi canlandırır. Yani Zonguldak’ın üzerindeki ölü toprağın bu şekilde kalkacağına inanıyorum.” (K11)

Katılımcılar üniversite sayesinde kentin sosyal olarak canlandığını, yaşam kalitesinin arttığını, çok kültürlülüğü sağlayarak demokratik yaşama katkı sağladığını belirtmişlerdir. Yapılan görüşmelerde de üniversitenin sosyal yaşama etkileri öğrenci sayısının artmasına bağlı olarak sosyal paylaşım mekânlarının çoğalması ve yaşam kalitesinin artması olarak yorumlandığı görülmüştür. Ayrıca kentin farklı bölgelerinde üniversite yerleşmelerinin olmasından dolayı sosyal etkinin de farklı bölgelere yayıldığını belirtmişlerdir.

Kültürel Etkileri Açısından Algı Değerlendirmesi

Kültürel açıdan algıya yönelik sonuçlar şu şekildedir: katılımcılar öğrencilerin Zonguldak'ta toplumsal ve kültürel değerlerin olumsuz değişmesine neden olmuştur önermesine %69.9 ile "katılmamakta", bunu %18.6 ile "katılıyorum" ve %11.5 ile "kararsızım" diyenler izlemiştir. Katılımcıların öğrencilerin kentteki toplumsal ve kültürel değerlerde meydana gelen değişim ve dönüşüme verilen cevapları ile öğrencilerin barınma, öğrencilerle komşuluk etme ve ailelerin yerleşim yerlerinde öğrencilere ev kiralama önermelerine verdikleri cevaplar arasında paralellik olduğu görülmüştür. Bu anlamda katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%76.5) üniversite öğrencilerinin sadece üniversite yurtlarında kalmalarını onaylamadıkları, bir öğrenciyle komşuluk yapmanın kendilerini rahatsız etmeyeceğini (%87.3), ailelerin yaşadığı yerleşim yerlerinde veya yakınlarında öğrencilere ev kiralanabileceğini (%81.9) belirtmişlerdir.

Yapılan görüşmelerde katılımcılar üniversitenin kültürel hayata katkısında farklı yönere de dikkati çekmişlerdir. Bir sendika temsilcisi şehrin farklı sosyo-kültürel çevrelerden gelen öğrenciler ile temas etmesi ile bir arada yaşama kültürünün gelişmesini şöyle ifade etmiştir:

"En başta üniversitenin şehre sosyal anlamda bir katkısı olur. Sosyal anlamda katkısı da özellikle insanların, farklı yörelerdeki, farklı bölgelerdeki insanların, farklı kültürlerdeki insanların bir araya gelmesi, bir arada yaşama kültürünü o bölgeye taşıması, birbirleriyle etkileşim içerisinde olması ve bilimi o şehre, o şehrin özellikle öne çıkartabileceği bilimsel konuları şehirle ortaklaşa yapmasıdır." (K3)

Yerel bir gazete temsilcisi ayrıca artan nüfusun daha güçlü bir toplumun doğmasına sebebiyet verdiğini söylemiştir.

"Öğrenci sayısının artmasıyla Zonguldak'ın nüfusu artıyor. ... Nüfusun artması önemlidir. Sosyal hayatın güçlenmesine sebep olabilir. Çünkü Türkiye'nin her yerinden öğrenciler geliyor. Burada iletişim kuruyorlar. Herkes birbiriyle tanışıyor. Dolayısıyla bu iletişim ve diyalog toplumun güçlenmesine sebep oluyor." (K7)

Yerel bir sivil toplum örgüt temsilcisi ise üniversiteye gelen öğrencilerin kent nüfus kaybının önüne geçilmesinde önemli bir etken olduğunu şu sözlerle ifade etmiştir:

"... Kent göç veriyor. Üniversiteye bunu telafi edecek bir mekanizma ..." (K12)

Katılımcıların üniversitenin kente yönelik kültürel etkileri kültürel değerlerde meydana gelen bir değişim olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerde ise kültürel katkının farklı kültürdeki insanların bir araya gelmesi, birlikte yaşama kültürünün gelişmesi, artan nüfusun kent kültürel ve sosyal sermayesinin zenginleşmesi olarak yorumlandığı görülmüştür. Ayrıca üniversite sayesinde cazibesi artan şehrin göçü tersine çevirdiği paylaşılan ortak görüşlerden biri olmuştur.

Sosyo-Demografik Değişkenler ile Halkın Üniversite Algısı Arasındaki İlişki Analizi

Bu bölümde sosyo- demografik değişkenler ile (cinsiyet, yaş, eğitim durumu, ortalama aylık gelir ve Zonguldak'ta ikamet

süresi), halkın üniversite algısı arasındaki ilişki ki-kare analizi ile incelenmiştir.

Yapılan ilişki analizi sonucunda üniversitenin kent yurt içi ve yurt dışı tanıtımına katkı sağladığı önermesi ile katılımcıların eğitim seviyesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=30.217$, $p=0.000$). Buna göre eğitim düzeyi yükseldikçe üniversitenin kent yurt içi ve yurt dışı tanıtımına katkı yaptığı düşüncesine katılanların sayısı düşmektedir. Ayrıca bu düşünce ile gelir arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=30.214$, $p=0.000$). Buna göre aylık gelir düştükçe (1500 TL ve altı) bu önermeye katılım eğilimi artmakta, aylık gelir arttıkça (1500 TL ve üstü) bu düşünceye katılım eğilimi de düşmektedir.

Yaş grupları ile üniversitenin kent dışında olması düşüncesine katılım oranları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=44.390$, $p=0.000$). Buna göre yaş ilerledikçe bu ifadeye katılanların oranı artarken, genç gruplara doğru gidildikçe bu ifadeye katılma oranı düşmüştür.

'Cinsiyet' ile 'Zonguldak halkının üniversitenin şehre ekonomik katkılarının farkında olmadığı' düşüncesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=16.191$, $p=0.000$). Buna göre erkek katılımcılar kadın katılımcılardan daha fazla bir oranda bu ifadeye katıldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların aylık geliri ile kampüs ve tesislerde bulunma durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=24.443$, $p=0.000$). Buna göre üst gelir gruplarından katılımcılar daha yüksek oranlarda (%68.5) kampüs ve tesislerde bulduklarını belirtmişlerdir. Bir başka ifade ile aylık gelir arttıkça üniversite kampüs ve tesislerinde bulunma oranları da artmıştır.

Üniversitenin imkânlarından (sosyal etkinlikler, konserler, spor yarışmaları, bilimsel toplantılar, konferanslar vb.) yararlanma ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=91.628$, $p=0.000$). Buna göre ileri yaş gruplarının (62 ve üstü) %19 gibi bir oranı üniversite imkânlarından yararlandıklarını belirtirken bu oran 18-28 yaş grupları arasında %70 olarak gerçekleşmiştir.

Zonguldak halkının üniversitenin sosyal, kültürel, sportif veya bilimsel olanaklarından yararlanma düzeylerine aylık gelirlerini dikkate alarak bakıldığında yine benzer bir tablo ile karşılaşılmaktadır ($\chi^2=18.891$, $p=0.001$). Aylık gelir arttıkça (2000 TL ve üzeri) üniversite imkânlarından yararlanma oranı artmıştır (%60), aylık gelir düştükçe (2000 TL' ve altı) üniversite imkânlarından yararlanma oranı düşmüştür (%40).

Yaş grupları ile üniversite hastanesinin şehrin sağlık ihtiyaçlarını karşılamaktadır düşüncesine katılım oranları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($\chi^2=26.657$, $p=0.001$). Buna göre 18-28, 51-61 ve 62 ve üstü yaş gruplarında bu ifadeye katılım sırası ile %67.3, %86.3 ve %88.9 olarak gerçekleşmiştir. Bir başka ifade ile ileri yaş gruplarına doğru bu ifadeye katılım düzeyi artmıştır.

İkamet süresi ile Bülent Ecevit Üniversitesi'nin gelişen bir üniversite olduğu düşüncesine katılma arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=33.556$, $p=0.000$). Buna göre ikamet süresi uzadıkça bu düşünceye katılım düzeyi de artmıştır. Ayrıca bu düşünce ile eğitim değişkeni arasında da anlamlı bir ilişki

bulunmuştur ($\chi^2=23.857$, $p=0.001$). Buna göre üniversite ve üstü düzeyde bu düşünceye katılım oranı %53.5 iken, ortaokul ve altı düzeydekilerin katılım oranı %70 olmuştur. Bir başka ifade ile eğitim seviyesi arttıkça bu düşünceye katılım düzeyi düşmüştür.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmanın ana amacı BEÜ'nün Zonguldak'ın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkısının ne olduğu ve bu katkının nasıl algılandığının ortaya konmasıdır. Ayrıca BEÜ'nün Zonguldak'ın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkısına yönelik algı ile katılımcıların sosyo-demografik özellikleri arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuçlar önemli bulgular ortaya koymuştur. Öncelikle Zonguldak kenti ile BEÜ arasında karşılıklı güçlü bir etkileşim olduğu belirlenmiştir. Üniversitenin Zonguldak'a olumlu katkıları olduğunu düşünenler %90 gibi çok yüksek bir oranda olduğu gözlenmiştir. Üniversitenin kentin tanıtımına katkı sağladığı önermesine katılım eğitim düzeyi yükseldikçe ve gelir arttıkça düşmüştür. Halkın üniversitenin şehre ekonomik katkılarının farkında olmadığı düşüncesine katılım kadın ve erkeklerde kısmen farklı gerçekleşmiştir. Kampüs ve tesislerde bulunma oranı üst gelir gruplarına doğru gidildikçe artmıştır. Üniversitenin imkânlarından (sosyal etkinlikler, konserler, spor yarışmaları, bilimsel toplantılar, konferanslar, vb.) yararlanma düzeyi genç yaş gruplarına doğru gidildikçe ve aylık gelir arttıkça artmıştır.

Üniversitelerin buldukları bölge ve şehirlere ekonomik katkıları literatürde çok iyi bir şekilde gösterilmiştir. Üniversitelerin değişen rolleri çerçevesinde bölgesel kalkınmada artan önemi ortaya konmuş (Sungur, 2015) fakat bu ilişkinin gelişmekte olan ya da az gelişmiş bölgelerde faaliyet gösteren birçok üniversitenin bilgi ve insan kaynağı gibi sorunları ile yüzleşmeleri nedeni ile sistemli destek mekanizmalarına daha fazla ihtiyaç duydukları belirtilmiştir (Yıldırım, 2014: 174). Birçok çalışmada (Kaşlı & Serel, 2008; Altuntaş & Erilli, 2015; Binici & Koyuncu, 2015) üniversite ve öğrencilerin tüketim harcamalarının analizi yapılmış ve bu harcamaların il ekonomilerine etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Son olarak algı çalışmaları bölge insanının üniversitenin varlığının eğlence mekânları, alışveriş merkezleri gibi ticari girişimlerin yatırım kararlarına olumlu katkı sağladığı yönünde düşündüğünü göstermiştir (Taşçı et al., 2011; Sağır & İnci, 2013; Patır et al., 2012). Bu çalışmada üniversitenin şehre katkısının en fazla ekonomik alanda olduğunu düşünen katılımcıların bunu ekonomik yaşamın canlanması, yeni iş yerleri ve meslek alanlarının oluşumu ve işsizliğin azalması açılarından değerlendirdikleri görülmüştür. Katılımcıların yüksek bir çoğunluğu Bülent Ecevit Üniversitesi'nin göçü tersine çevirdiğini düşündüklerini ifade etmiş ve üniversite şehri olarak anılmaktan memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Çeşitli çalışmalar üniversitelerin sosyal ve kültürel gelişime katkısına dikkat çekmiştir. Üniversiteler ekonomik gelişme ve yeni iş sahaları yaratmanın ötesinde buldukları bölgeler ile birçok açıdan etkileşimde bulunmaktadır. Üniversitelerin eğitim ve araştırma faaliyetleri, kamu ile bilgi potansiyelini paylaşması,

öğrenci ve çalışanlarının aynı zamanda o şehirde yaşamasından kaynaklı diğer aktiviteleri bu etkileşime örnek verilebilir. Çalışanları, binaları, simgeleri ile yüksek öğretim kurumları izlerini tüm sosyal alanlarda bırakmaktadırlar (Rushforth et al., 2006: 39). Mesela yapılmış olan çalışmalar bölge halkının üniversite ile birlikte bölgenin canlandığı, sosyal ve kültürel değişimin ve gelişimin hızlandığı, yaşam düzeyinin arttığı (Kaya, 2014: 251), tarih ve kültür sempozyumları ile bölge tarihi ve kültürünün tanıtılmasına katkı sağladığı, gençlerin sosyal yeteneklerini ortaya çıkardığı (Patır ve ark., 2012: 34-37) yönünde düşüncülerini ortaya koymuştur. Sargın da (2006: 204) çalışmasında artan nüfus ve uzmanlaşmanın sosyal ilişkilerde değişime sebebiyet verdiğini belirtmiştir. Bu çalışmada ekonomik açıdan Bülent Ecevit Üniversitesi'ni olumlu algılayan katılımcıların sosyal ve kültürel alanda da olumlu bir algıya sahip oldukları görülmüştür. Bu alandaki katkının daha çok sosyal mekânların (oturma, yeme- içme, sohbet- dinlenme) artması, çok kültürlülük ve demokratik yaşama katkı olarak değerlendirildiği görülmüştür. Ayrıca sosyal yapının değiştiği, yeni sosyal paylaşım alanlarının, mekânlarının açıldığı ve üniversitenin olmasının başlı başına yaşam kalitesini arttırdığı belirtilmiştir. Yine üniversitenin şehrin cazibe merkezine dönüşmesine katkı yaptığı ve göçü tersine çevirdiği paylaşılan görüşler olmuştur. Üniversitenin ve öğrencinin kentle teması ile birlikte toplumsal ve kültürel değerler alanında meydana gelen değişimin katılımcıların büyük bir çoğunluğu tarafından olumlu algılandığı görülmüştür. Bu anlamda öğrencilerle komşuluk etme ve ev kiralama fikirlerine olumlu dönüşler güçlü bir bütünleşmeyi göstermiştir. Son olarak bir çalışmada üniversitelerin kentin çehresinin değişmesinde önemli bir role sahip olduğunu göstermektedir (Taşçı et al., 2011: 140). Bu çalışmanın bulguları da çevresel değişim açısından katılımcıların büyük bir kısmının kampüslerdeki çevre düzenlemeleri ile kentinde modern bir görünüm kazandığı, üniversitenin büyüdükçe şehirde büyüdüğü düşüncelerinde hem fikir olduklarını göstermiştir.

Katılımcılar üniversitenin bilimsel etkinlik ve sağlık alanında sunduğu hizmetler ile şehre olumlu katkıları olduğu görüşünü paylaşmakla birlikte derinlemesine mülakatlarda sektörün beklentileri paylaşılmıştır. Bu beklentilerin uzaktan gelen kişilerin konaklama ihtiyacından bölgeyle özdeşleşmiş meslek hastalıklarına yönelik verilen hizmetin genişletilmesi, ulaşım gibi şehrin alt yapı yeterliliğini de içeren çok geniş bir yelpazede olduğu görülmüştür. Bu anlamda bu alandaki ihtiyaçların karşılanması yerel yönetimler ve merkezi idareyi de kapsayan çok taraflı bir çözüm stratejisi gerektirmektedir.

Kısacası üniversitenin geliştikçe ve büyüdükçe kente sağlayacağı katkıların farkında olan kent halkının Bülent Ecevit Üniversitesi'ne yönelik olumlu bir algıya sahip olduğu görülmüştür. Bununla birlikte kentin önemli beklenti ve ihtiyaçları mevcut olup, bunlardan bazılarının çözümü yerel yönetim, merkezi idare ve üniversitenin ortak çabalarını gerektirmektedir. Bu çözümler Bülent Ecevit Üniversitesi'nin kent ile etkileşimini daha da artırarak bölgesel ve uluslararası bir aktör olarak güçlenmesini sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, O., & Özkan, D. S. (2013). Üniversite-sanayi-kent etkileşimi ve bir markalaşma stratejisi olarak: bilim kent uygulamaları ve Isparta örneği. *Journal of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences Year*, 2(18), 279-307. Retrieved from <http://sbedergi.sdu.edu.tr/assets>
- Aktaş, İ. (2010). *Üniversite-kent iletişimi bağlamında üniversite imajının değerlendirilmesi: Erciyes Üniversitesi örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Altuntaş, C., & Erilli, N. A. (2015). Cumhuriyet Üniversitesi'nin Sivas ili ekonomisine katkısı. *Siirt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisadi Yenilik Dergisi*, 3(1), 11-21. Retrieved from <http://www.siirt.edu.tr/dergi/afis/dergidosya>
- Arap, S. K. (2015). Üniversite-kent etkileşiminden beklentiler. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 8(17-18), 105-119. Retrieved from <http://toplumvedemokrasi.org.tr/index.php>
- Binici, F., & Koyuncu, B. (2015). Üniversite öğrencilerinin 2012-2013 harcamalarının Bitlis ili ekonomisine katkısının incelenmesi. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 113-126. Retrieved from <http://dergi/park.ulakbim.gov.tr/bitlissos>
- Boucher, G., Conway, C., & Van Der Meer, E. (2003). Tiers of engagement by universities in their region's development. *Regional studies*, 37(9), 887-897.
- Bülent Ecevit Üniversitesi. (2016). *Kurum içi değerlendirme raporu*. Retrieved from <http://w3.BEÜ.edu.tr/dosyalar/2016/07/tek/beu2015icdegerlendirmeraporu.pdf>
- Chatterton, P., & Goddard, J. (2003). The response of higher education institutions to regional needs. In R. Rutten, F. Boekema, E. Kuijpers (Eds.). *Economic geography of higher education, knowledge infrastructure and learning regions*. (pp. 19-42). London, New York: Routledge.
- Creswell, J. W. (2014). *Araştırma Deseni*. (Demir S. B., Çev. Ed.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çetinsaya, G. (2014). *Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası* (2. Baskı). Eskişehir: Yükseköğretim Kurulu.
- Ergun, C. (2014). Üniversite ve kent ilişkisi üzerine görüşler: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Eylül (31), 216-237. Retrieved from <https://edergi.mehmetakif.edu.tr/index.php>
- Felsenstein D. (1996). The university in the metropolitan arena: impacts and public policy implications. *Urban Studies*, 33(9), 1565-1580. Retrieved from <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/ECON1214/%CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1/%CE%9A%CE%B5%CF%8A%CE%BD%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CF%82%20%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AE%CF%82/>
- Florida, R. (2003). Cities and creative class. *City and Community*, 2(1), 3-19.
- Goddard, J., & Puukka, J. (2008). The engagement of higher educational institutions in regional Development: an overview of the opportunities and challenges. *Higher Education and Policy*, 20(2), 2-33. Doi: 10.1787/hemp-v20-art9-en
- Goddard, J. (2007). *The engagement of higher educational institutions in regional Development: an overview of the opportunities and challenges*. Proceedings from OECD/IMHE International Conference. Retrieved from <http://www.oecd.org/edu/imhe/39552613.pdf>
- Goddard, J., & Kempton, L. (2011). *Connecting universities to regional growth: a practical guide*. Retrieved from http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/universities2011/universities2011_en.pdf
- Günay, D., & Günay, A. (2011). 1933'den günümüze Türk yükseköğretiminde niceliksel gelişmeler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 1-22. Retrieved from <http://higheredu-sci.BEÜ.edu.tr/index.php3>
- Gürkaynak, M. R., & Kasımoğlu, M. (2004). Türkiye'de üniversite-komşu çevre etkileşimi: işbirliği için bir ön çalışma. *Amme İdaresi Dergisi*, 37(7), 147-162.
- Kaşlı, M. & Serel, A. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Yönetim ve Ekonomi*, 2(15), 99-113. Retrieved from <http://www2.bayar.edu.tr/yonetimekonomi/>
- Kaya, G. (2014). Adıyaman Üniversitesi'nin kentsel mekân ve sosyal çevre üzerindeki etkisi (Altınşehir Mahallesi'ndeki haneler ve işletmeler üzerine bir inceleme). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(16). 231-260.
- Korkmaz, Ö. (2015). Üniversite öğrencilerinin harcamalarının il ekonomisine katkısı: Bayburt üniversitesi iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri üzerine bir analiz. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(2). Retrieved from <http://e-dergi.atauni.edu.tr/atauniibid/>
- Lester, R. (2005). *Universities, innovation, and the competitiveness of local economies. A summary report from the local innovation systems project: phase I*. Massachusetts Institute of Technology, Industrial Performance Center, Working Paper Series. Retrieved from <http://web.mit.edu/lis/papers/LIS05-010.pdf>
- Neuman, W. L. (2013). *Toplumsal araştırma yöntemleri, nitel ve nicel yaklaşımlar-I* (Özge S., Çev.). Ankara: Yayınodası.
- OECD (2007), *Higher education and regions: globally competitive, locally engaged*. Paris: OECD Publishing. Doi: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264034150-en>
- Patır, S., Güven, M., Başar, E. M., & Yüksel, S. (2012). Bingöl halkının üniversite algılamasının araştırılması. Retrieved from <http://www.bingol.edu.tr/media/52185/bingol-halkinin-universite-algilamasi.pdf>
- Rushforth, J., Jørgensen, J. V., Arbo, P. & Puukka, J. (2006). *Supporting the contribution of higher education institutions to regional development: peer review report: Jutland-Funen in Denmark*. OECD.
- Sağır, A., & İnci, Ü. H. (2013). Karabük'te üniversite algısı: Karabük Üniversitesi örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 49-81.
- Sankır, H., & Demir Gürdal, A. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a etkileri ve kentin üniversite algısı. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 4(2), 90-98. Retrieved from <http://doi.org/10.5961/jhes.2014.092>
- Sargın, S. (2006). Üniversitelerin şehirleşmeye etkileri: Isparta örneği. İstanbul: Fakülte Kitabevi

- Selçuk, G. (2012). Atatürk üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının analizi ve Erzurum ekonomisine katkısı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Retrieved from <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunisosbil/>
- Sungur, O. (2015). Üniversitelerin bölgesel kalkınmada-değişen-rolü ve girişimci üniversite kavramı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(4), 35-61
- Taşçı, D., Gökalp, E., Kumtepe, E. G., Kumtepe, A. T., & Toprak, E. (2011). Kentin üniversite algısı: Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir örneği. *Amme İdaresi Dergisi*, 2(44), 131-146. Retrieved from <http://www.todaie.edu.tr/>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, N. (2014). Üniversitelerin yenilikçilik, üniversite-sanayi işbirliği ve bölgesel kalkınma yönelimleri üzerine bir araştırma. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 11(42), 157-174.
- Yılmaz, M. K., & Kaynak, S. (2012). Sosyo- ekonomik dönüşüm sürecinde üniversitelerin rolü ve yöre halkının üniversite'den beklentileri ile ilgili bir uygulama. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(4), 55-73. Retrieved from [zttp://dergipark.ulakbim.gov.tr/deusosbil](http://dergipark.ulakbim.gov.tr/deusosbil)
- Zepeda, E.A., Marmolejo, F., Matthews, D., & Parellada, M. (2006). *Supporting the contribution of higher education institutions to regional development. Peer Review Report*. Valencia, Paris: OECD Publishing. Retrieved from www.oecd.org/dataoecd/20/61/37526515.pdf